

TISZASZŐLŐS

HEP- 2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	49
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	56
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
A beavatkozások megvalósítói	62
Jövőképünk	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	64
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
3. Megvalósítás.....	80
A megvalósítás előkészítése	80
A megvalósítás folyamata.....	80
Monitoring és visszacsatolás	82
Nyilvánosság.....	82
Érvényesülés, módosítás	83
4. Elfogadás módja és dátuma	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és BM HEP útmutató rendelkezéseivel, Tiszaszőlős Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszaszőlős Jász – Nagykun – Szolnok Vármegye észak – keleti csücskében, a Tisza bal partján, Tiszafürdő mellett található. Legfőbb vonzereje különleges természeti környezete: a mintegy 6,5 km hosszú Tisza-part és a 7,0 km hosszú Holt-Tisza part, valamint ezek színes növény-, – és állatvilága.

A Község területén talált régészeti leletek alapján megállapították, hogy már az őskorban éltek itt emberek. Ezt támasztja alá az a rézkori lelet, melyet 1839-ben találtak a „Nagyszó” partján. Az egyedülálló lelet a „Tiszaszőlősi kincs” néven vált ismertté, melyből egy aranyvért a Nemzeti Múzeumban, többi része pedig Bécsben látható. Az első írásos említés az 1332-37-es évekre tehető: 1337-ben Zeuleus volt a település neve. A török hódoltság, a háborúk idején lakói elmenekültek vagy megfogyatkoztak, de mindig visszatértek és újjáépítették a települést. A „Tisza”, előtag a XVII. században jelent meg a község nevében, később állandósult, a „Szőlős”, vagy „Szőlős” nevet pedig a tiszai földhátakon található vadszőlőről kaphatta a község. 1900-ban nagyközségi rangban állt, mert 2455 lakosa, házainak száma 480 volt.

1950. január 1-jétől az addig Heves megyéhez tartozó községet Szolnok megye területéhez csatolták. Ekkor megnyílt a bölcsőde és a napközi-otthonos óvoda, a kultúrház. A lakosság nagy része a Szarvas Sándor, majd a Petőfi Termelőszövetkezetben dolgozott. 1984-ben Tiszafürdő nagyközséget várossá nyilvánították, ez sorsforduló volt Tiszaszőlős életében is, teljesen megszűnt önállósága. A lakosság törekedett elvesztett önállóságának visszaszerzésére. A 2000. május 7. napján megtartott közmeghallgatáson a Tiszafürdőtől való elválás érdekében aláírásgyűjtés indult, ezért Tiszafürdő város képviselő-testülete 2000. június 18.-ra helyi népszavazást írt ki, mely érvényes és eredményes volt, a szavazatok 96,6 %-a a különválás mellett szolt.

2002-ben a köztársasági elnök Tiszaszőlőst önálló településsé nyilvánította. A 2002-es októberi választások után megalakult a helyi önkormányzat. Településünk a Kedvezményezett járásokról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm.rend. szerint a tiszafürdői kedvezményezett járásban található.

¹ Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A 105/2015. (IV.23) Korm.rendelet a kedvezményezett települések besorolásáról szerint településünk az átmenetileg kedvezményezett települések közé tartozik. A települések területi fejlettség alapján történő besorolása szerint településünk nem tartozik a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések, valamint a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé, és emiatt kisebb mértékű támogatásokra jogosult településünk, mint a környező települések. Ez hátrányosan érinti az itt élőket hiszen a mindennapi életük nem lett jobb csak bizonyos mutatóink magasabbak lettek (pl: közcélú foglalkoztatás miatt kisebb a munkanélküliség, ill. szennyvízelvezetést 2002-ben Tiszafüred kiépített településünkön).

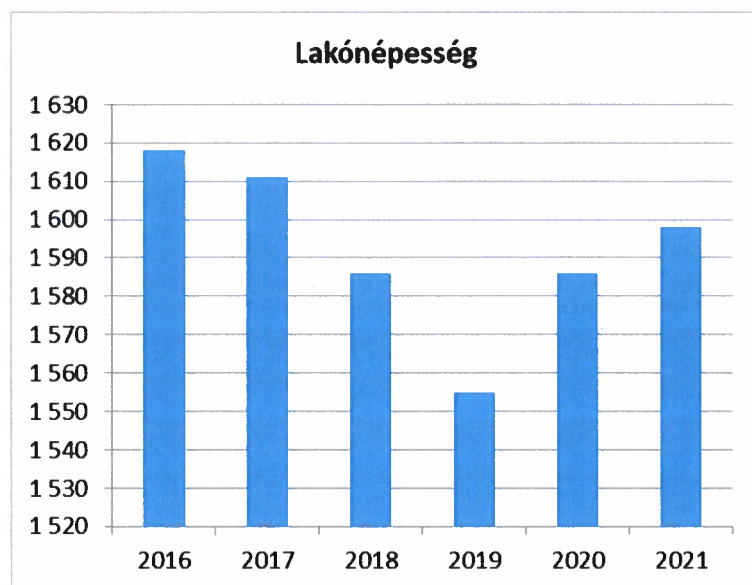
Tiszafüred Várostól történő szétváláskor településünkön a kiépített utak aránya 27 % volt, jelenleg is csak 64,2 %-os a kiépítettség. Az elmaradt fejlesztéseket pályázati úton elnyert támogatások segítségével igyekszünk pótolni. A község fejlődésének egyetlen járható útja, a Tisza folyó közelségének kihasználása, a turizmus fejlesztésében van. Tiszaszőlősnek olyan természeti adottságai vannak, melyekkel a környező települések nem rendelkeznek.

A településen található intézmények: Közös Önkormányzati Hivatal, Bán Zsigmond Református Két-Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda Tiszaszőlősi Cseperedő Óvodája, Bán Zsigmond Református Két-Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda Tiszaszőlősi Általános Iskolája és Tiszaszentimre Református Szociális Szolgáltató Központ Tiszaszőlősi Szakmai Alapegység, Tiszaszőlősi Konyha. Tiszaszőlős község lakónépessége minden természeti vonzereje ellenére évről évre változó az alábbiak szerint:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 618	bázis év
2017	1 611	99,57%
2018	1 586	98,45%
2019	1 555	98,05%
2020	1 586	101,99%
2021	1 598	100,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település területe 47,710 km² (4771 ha), lakossága 2016-ban 1618 fő, amely a 2021-es adatokhoz képest (1598 fő) mintegy 1,24%-os csökkenést mutat.

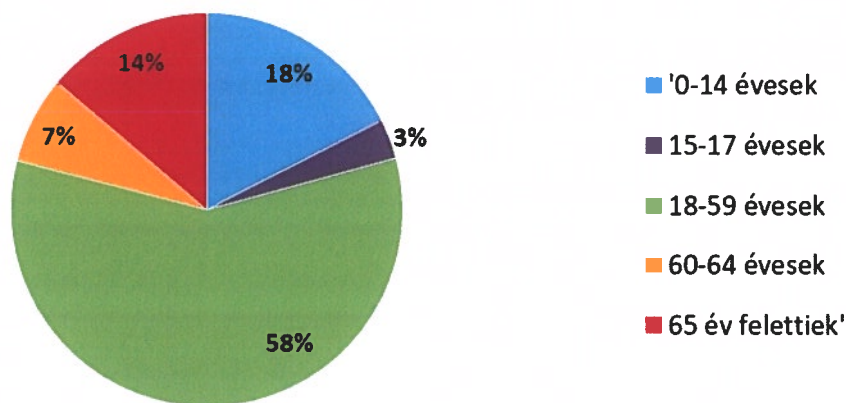
Amint az közismert, Magyarország lakossága folyamatosan csökken. Jelentős különbség van azonban az ország, illetve a régió egyes területei között a fogyás mértékét tekintve. Településünkön a lakónépesség folyamatos csökkenését elsősorban a magas elvándorlások, valamint az élve születések számának csökkenése okozza.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

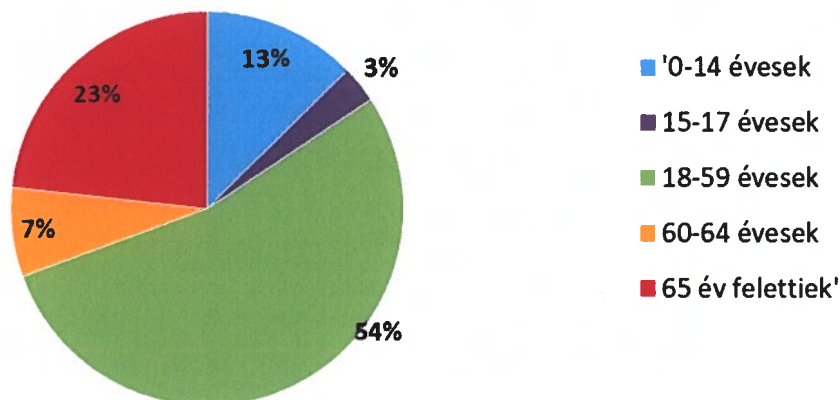
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	776	735	1511	51,36%	48,64%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			46	3,04 %	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	136	93	229	9,00%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	22	47	1,65%	1,46%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	452	395	847	29,91%	26,14%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	56	54	110	3,71%	3,57%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	107	171	278	7,08%	11,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

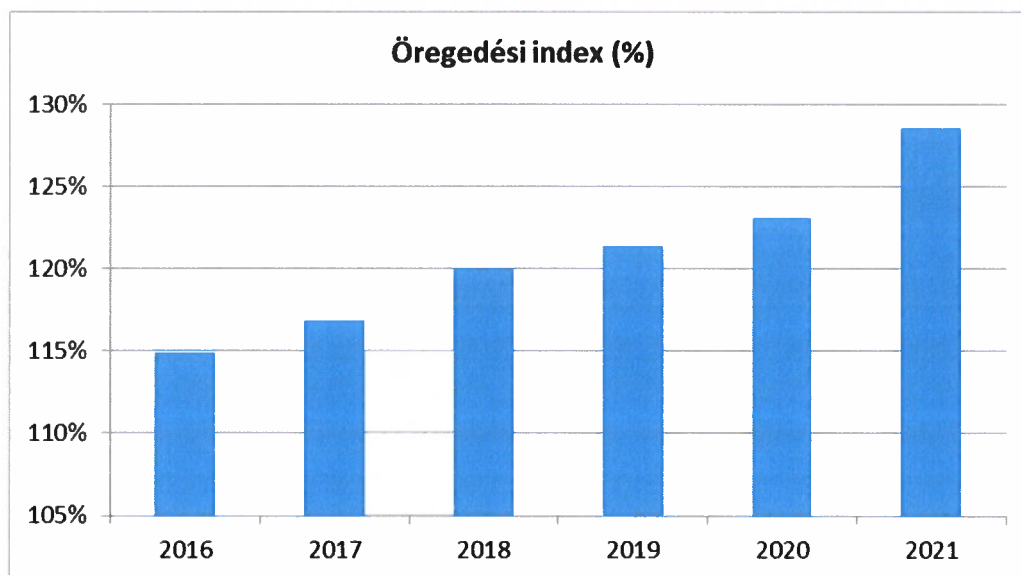

A táblázat adataiból, valamint a diagram szemléltetésével jól látható, hogy Tiszaszőlős községben 2019. évben hogyan oszlott meg a lakosság száma korcsoportonként és nemenként.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	262	228	114,91%
2017	270	231	116,88%
2018	276	230	120,00%
2019	278	229	121,40%
2020	293	238	123,11%
2021	297	231	128,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési mutatók alapján elmondható, hogy Tiszaszőlős lakossága folyamatosan öregszik.

4. számú táblázat: Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-4,31
2017	-3,10
2018	-8,13
2019	-14,65
2020	21,65
2021	4,40

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elmúlt évek során tapasztalható bevándorlásokat vizsgálva nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni a település vonzerejével kapcsolatban: 2016 és 2019 között évről évre csökkent az oda-és elvándorlások száma, majd 2020-ban hirtelen megugrott, azonban azóta újabb csökkenés tapasztalható.

5. számú táblázat: Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-1,85
2017	-2,48
2018	-5,00
2019	-6,37
2020	-5,73
2021	-5,03

Forrás: Teir, KSH-STAR

Az országos negatív népesedési tendenciák a településre is jellemzőek. A település demográfiai problémáját az állandósult természetes fogyás jelenti, aminek következtében a község lakosságszáma lassú ütemben folyamatosan csökken.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a az alábbiak szerint kötelezi az önkormányzatokat arra, hogy települési esélyegyenlőségi programot fogadjanak el:

Tiszaszőlős Község Önkormányzat Képviselő – testülete döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok

ellátásán túl a település nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

A község az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt intézmények, szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Értékként kezeljük:

Szolidaritás

Településünk közösségeinek érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

A pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód alábbi formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat.

A gyakorlat azt mutatja, hogy hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő – piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítségére alkalmazzák.

Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében Tiszaszőlős Község Önkormányzata az alábbiakban felvázolt Helyi Esélyegyenlőségi Programot alkotja meg.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszaszőlős település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a Belügyminisztérium által kiadott Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tiszaszőlős Községi Önkormányzat Képviselő – testülete döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során alkalmaztuk:

- az egyes szociális jellegű támogatásokról szóló 8/2021. (VI.29.) számú önkormányzati rendelet
- a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és egyes személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 7/2021. (IV.29.) számú önkormányzati rendelet
- Tiszaszőlős Helyi Építési Szabályzatáról szóló 16/2005. (IX.29.) számú önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Tiszaszőlős Község Településfejlesztési Stratégia
- Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

- Tiszaszőlős Helyi Építési Szabályzata
- Gazdasági Program
- Arculati Kézikönyv

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Tiszaszőlős község a tiszafüredi járás területén található. A járás Jász-Nagykun-Szolnok vármegye északkeleti részén helyezkedik el, amely 7 települést foglal magába.

Településünk a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm.rend. szerint a tiszafüredi kedvezményezett járásban található.

Tiszaszőlős Községi Önkormányzat a szociális ellátást társulási formában látja el. Az idősek szociális ellátására a Tiszaszentimrei Református Szociális Szolgáltató Központ alapszolgáltatási egysége működik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

2011-ben a lakosság 4,6%-a vallotta magát roma nemzetiségűnek. Ennél pontosabb adat a törvényi szabályozások miatt nem áll rendelkezésre. A Tiszaszőlős Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat becslése szerint a település lakosságának kb. 10%-a roma. Általános probléma a rendszeres jövedelem hiánya, rossz anyagi helyzet, az oktatási rendszerből való kiesés.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a fejlesztendő térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Alapvető jogszabályi rendelkezések, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Jövedelem meghatározása a Szociális törvény alapján:

„a) jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) és (1c) bekezdésben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjtv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherbírelési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog, továbbá pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt – jövedelemként figyelembe nem vett – összeg, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetve összege a szociális vetítési alap összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke a szociális vetítési alap összegének a nyolcvanszorosát

meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;”

A családok támogatásáról szóló törvény így fogalmaz:

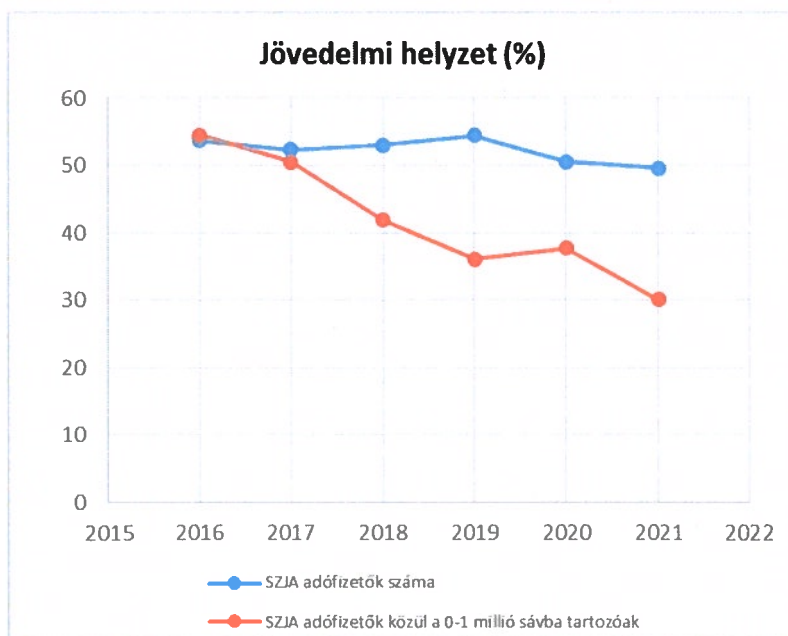
„i) jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét;

j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem;

3.1. számú táblázat: Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma		Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók	
	az %-ában	állandó (TS 059)	az %-ában	állandó (TS 060)
2016		53,66		54,55
2017		52,31		50,49
2018		53,04		41,88
2019		54,47		36,09
2020		50,52		37,73
2021		49,54		30,11

Forrás: Teir, KSH-STar

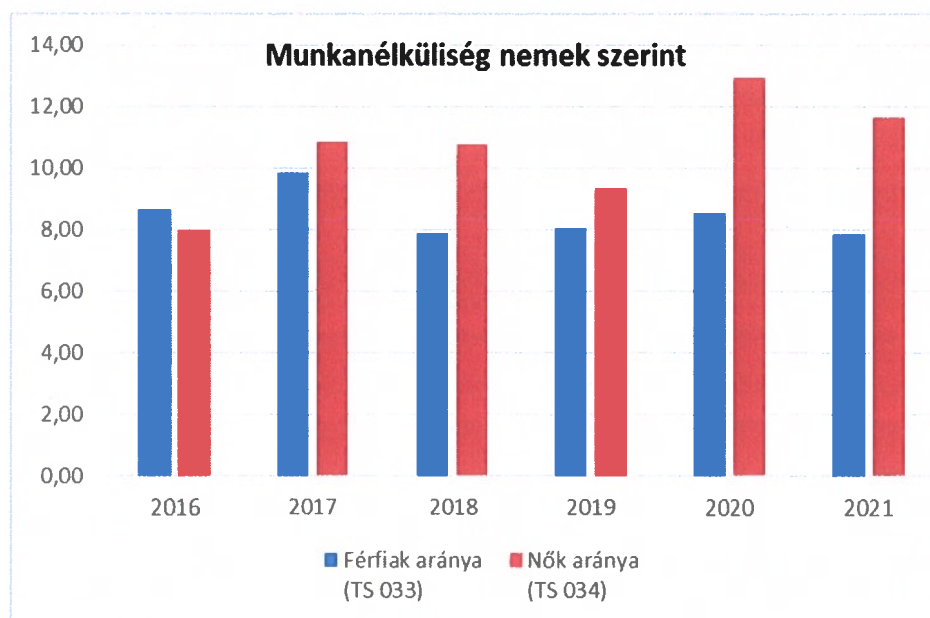
A település lakosainak jövedelmi helyzetéről elmondható, hogy az évek során az SZJA adófizetők száma csökkent, és közülük is csökkent azok száma, akik a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartoznak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Flt. és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	8,65	7,99	8,32%
2017	9,87	10,83	10,35%
2018	7,89	10,75	9,32%
2019	8,07	9,34	8,71%
2020	8,51	12,92	10,72%
2021	7,87	11,63	9,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

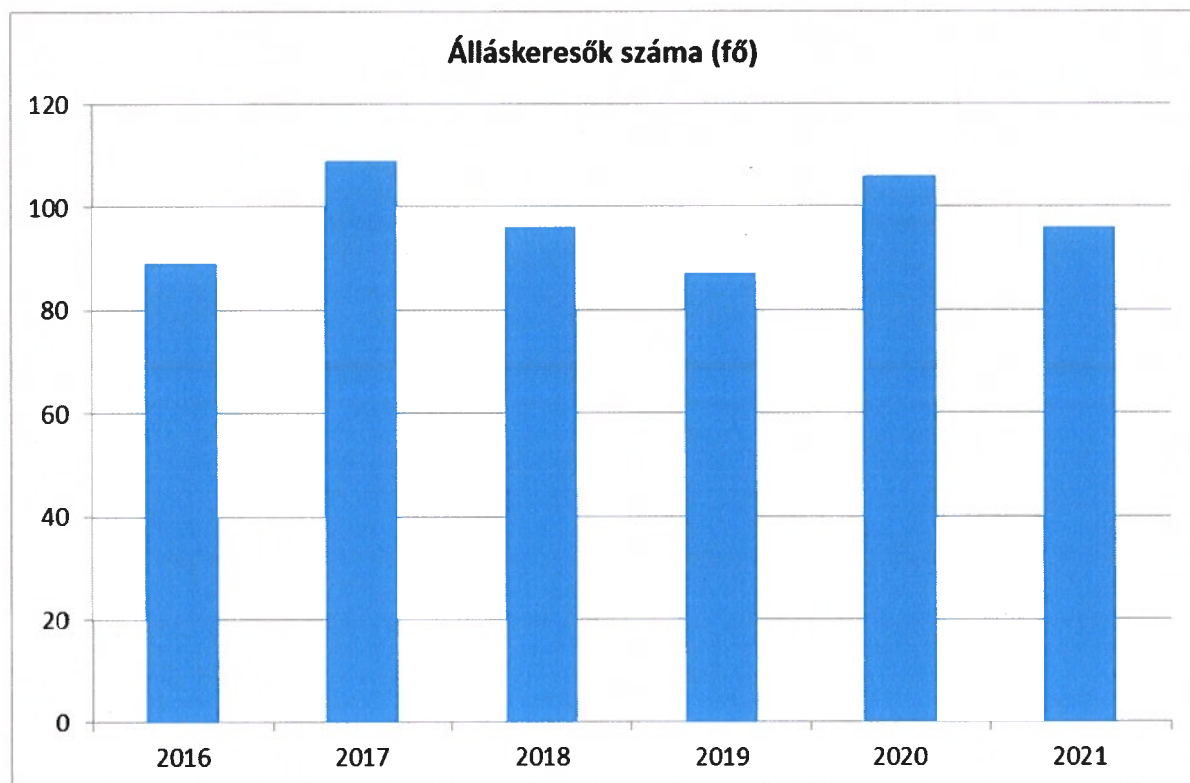
Az inaktív keresők állománya az országos átlaghoz hasonlóan a településen is kismértékben, de csökkenő tendenciát mutat, de jóval az országos átlag feletti. A településen jelentős a közfoglalkoztatásban résztvevők száma. Jellemző még a szezonális jellegű foglalkoztatás, magas az alkalmi munkát végzők száma, ami növeli a munkanélküliséget. A munkanélküliek között magas a szakképzetlenek aránya, amely szintén nehezíti az elhelyezkedést.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év Fő összesen	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		89	109	96	87	106	96
"20 éves, vagy az alatti (TS 037)"	Fő	7,00	10,00	12,00	5,00	6,00	7,00
	%	7,87%	9,17%	12,50%	5,75%	5,66%	7,29%
21-25 év (TS 038)	Fő	10,00	18,00	13,00	8,00	14,00	7,00
	%	11,24%	16,51%	13,54%	9,20%	13,21%	7,29%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	10,00	8,00	7,00	9,00	12,00
	%	6,74%	9,17%	8,33%	8,05%	8,49%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	10,00	6,00	4,00	11,00	9,00
	%	8,99%	9,17%	6,25%	4,60%	10,38%	9,38%
36-40 év (TS 041)	Fő	11,00	9,00	5,00	10,00	7,00	9,00
	%	12,36%	8,26%	5,21%	11,49%	6,60%	9,38%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	13,00	5,00	7,00	11,00	5,00
	%	5,62%	11,93%	5,21%	8,05%	10,38%	5,21%
46-50 év (TS 043)	Fő	9,00	5,00	9,00	7,00	8,00	9,00
	%	10,11%	4,59%	9,38%	8,05%	7,55%	9,38%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	7,00	8,00	7,00	5,00	4,00
	%	6,74%	6,42%	8,33%	8,05%	4,72%	4,17%
	Fő	16,00	12,00	13,00	9,00	8,00	8,00

56-60 év (TS 045)	%	17,98%	11,01%	13,54%	10,34%	7,55%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11,00	15,00	17,00	23,00	27,00	26,00
	%	12,36%	13,76%	17,71%	26,44%	25,47%	27,08%

Forrás: Teir, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

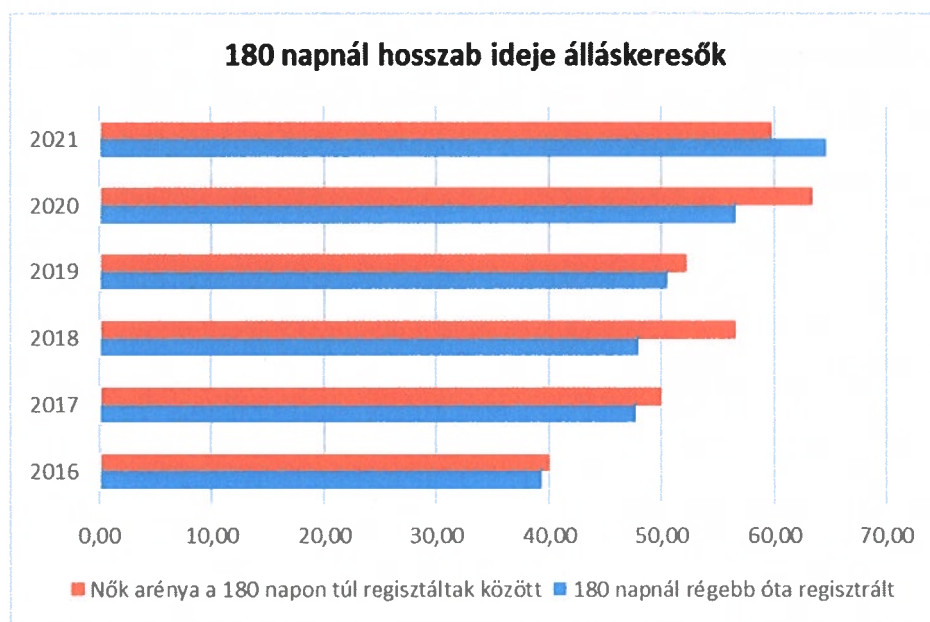

A munkanélküliség szempontjából évről évre ingadozás figyelhető meg a településen, azonban a nyugdíjkorhatár emelkedése miatt a 61 évnél idősebb regisztrált munkanélküliek számának folyamatos emelkedése figyelhető meg. 2016-ben 12,36 % volt, viszont 2021-ben 27,8%-ra nőtt.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,33	40,00
2017	47,71	50,00
2018	47,92	56,52
2019	50,57	52,27

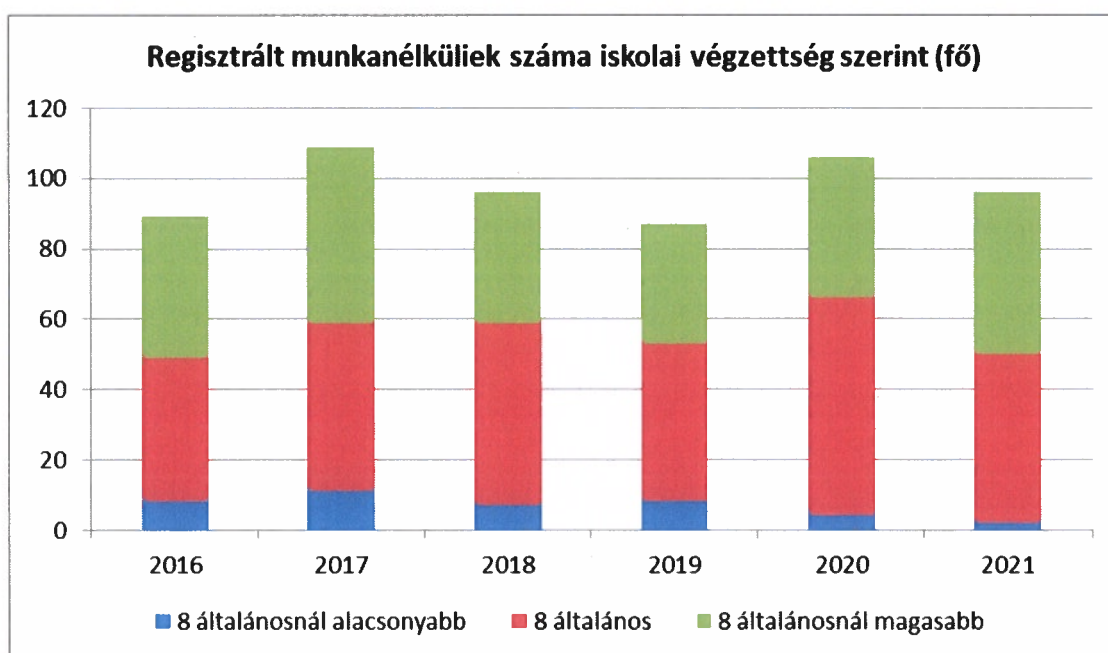
2020	56,60	63,33
2021	64,58	59,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napon túli regisztráltak száma eltérően alakult az álláskereső számának alakulásához képest. 2016 óta folyamatosan növekszik a 180 napon túl regisztráltak száma. Valószínűleg a közmunkaprogramban foglalkoztatottak számának évről évre történő csökkenése miatt történt ez, 2016-ban 125 fő, 2021-ben 57 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	89	8	8,99%	41	46,07%	40	44,94%
2017	109	11	10,09%	48	44,04%	50	45,87%
2018	96	7	7,29%	52	54,17%	37	38,54%
2019	87	8	9,20%	45	51,72%	34	39,08%
2020	106	4	3,77%	62	58,49%	40	37,74%
2021	96	2	2,08%	48	50,00%	46	47,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. számú táblában a regisztrált munkanélküliek végzettség szerinti megoszlása látható. Az iskolázottsági megoszlás fontos szempont a helyi képzési programok tervezésekor. Ezekből az adatokból látjuk, hogy milyen végzettségű csoportoknak kell a képzési programokat létrehozni.

c) közfoglalkoztatás

A településen a közfoglalkoztatásban résztvevő személyek száma jelenleg 47 fő. Az aktív korú lakossághoz képest kb. 4,9 %. Az Önkormányzatnak nagy szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen regisztrált vállalkozások túlnyomórészt mezőgazdasággal foglalkoznak, jellemzően őstermelők, családi gazdaságok. Új munkahelyek létrehozására az Önkormányzat betelepülő a feldolgozóiparban működő vállalkozás esetében lát lehetőséget. A térségi munkavállalást a közösségi közlekedés is megnehezíti, a Karcag-Tiszafüred között található vasútvonal megszűnése, valamint az utak rossz állapota miatt.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatásához való hozzáférés esélyének helyi potenciáljára vonatkozó adatok nem érhetők el.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A felnőttképzési és foglalkoztatási programokon résztvevők számáról adatok nem érhetők el.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyontól származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. 2020-ban a szegénységi küszöb 10,3%-kal nőtt az előző évihez képest, éves összege az egyszemélyes háztartásokra vonatkozóan 1 millió 394 ezer, a két felnőtt két gyermekes háztartások esetében 2 millió 927 ezer forintot tett ki.²

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során.

A roma származású foglalkoztatottakról Tiszaszőlősen jelenleg nincs rendelkezésre álló adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj, települési támogatás.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így a települési lakásfenntartási támogatás, települési létfenntartási támogatás, települési temetési segély.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Tiszaszőlős Községi Önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, különböző támogatásokat teljes körűen biztosítja:

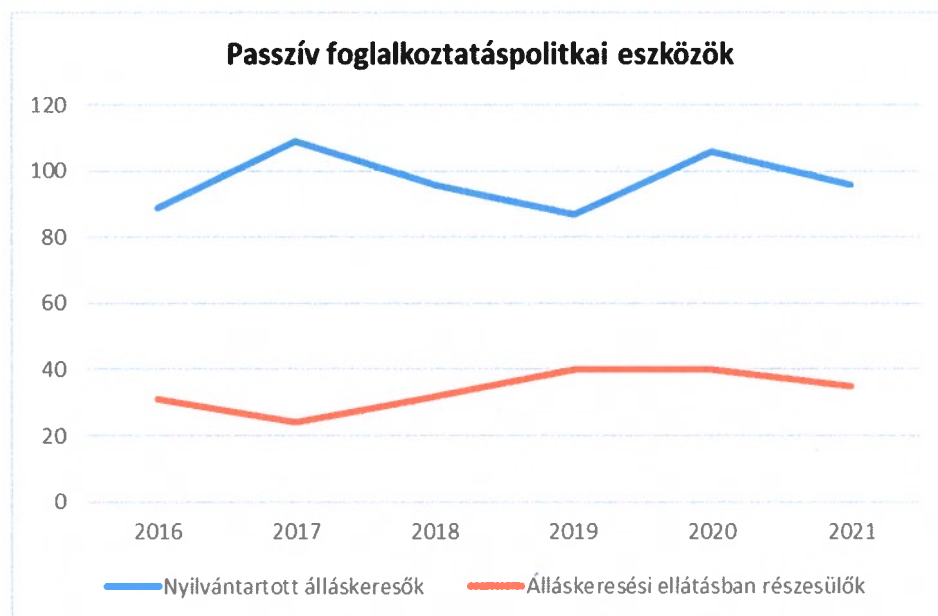
- Települési létfenntartási támogatás,
- Települési temetési támogatás,
- Települési gyógyszer-támogatás,
- Települési támogatás elemi kár elhárításhoz,
- Települési lakásfenntartási támogatás
- Köztemetés
- Természetben nyújtott települési támogatások

² <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv/2020/index.html>

**3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök -
Álláskeresőek ellátásai I.**

Év	Nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	89	7,89%	31	34,83%
2017	109	9,82%	24	22,02%
2018	96	8,89%	32	33,33%
2019	87	8,30%	40	45,98%
2020	106	10,05%	40	37,74%
2021	96	8,97%	35	36,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

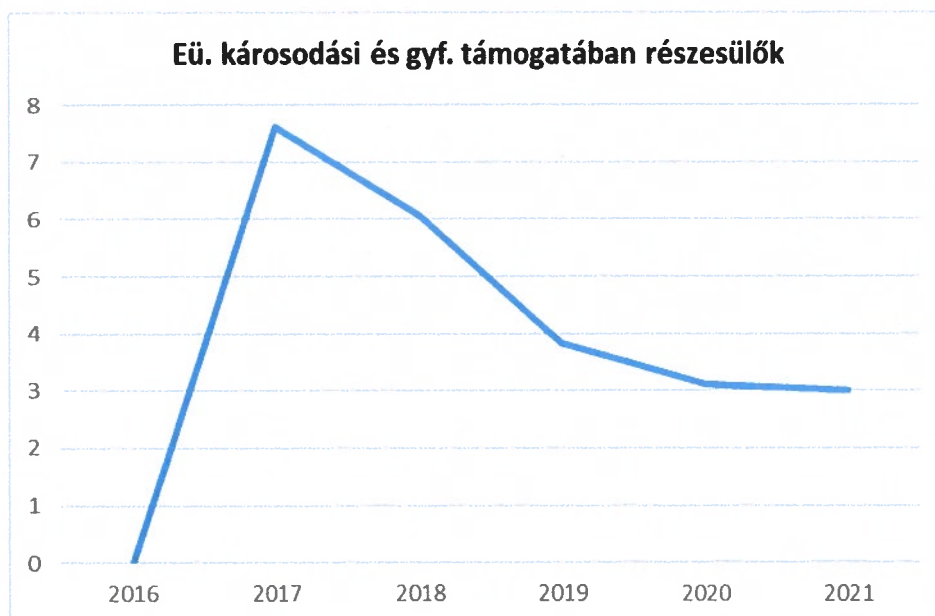
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	31	34,83%	n.a.	-	62	69,66%
2017	38	34,86%	50	46,03%	62	56,88%
2018	14	14,58%	32	33,82%	46	47,92%
2019	25	28,74%	20	22,74%	65	74,71%
2020	33	31,13%	38	36,16%	73	68,87%
2021	35	36,46%	42	43,96%	70	72,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	8
2018	6
2019	4
2020	3
2021	3

Forrás: TeIR, KSH

A 3.3.2 táblázat azt jelzi, hogy Tiszaszőlős településen a szociális támogatások milyen mértékben vannak jelen. 2015. február 28. napjáig a helyi önkormányzatoknál lehetett igényelni a rendszeres szociális segélyt (azaz az aktív korú személyek ellátását) valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatást (FHT). 2015. március 1. napjától ezek az ellátások átkerültek a Járási Hivatalok hatásköreibe. Így a most hatályos törvény szerint a rendszeres szociális segély átalakult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra (EKT, GYFT), valamint megmaradt a foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az

özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultságokat kétévente, a foglalkoztatást helyettesítő támogatást évente felül kell vizsgálni.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege a szociális vetítési alap összegének 80%-a.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkori kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkel csökkentett összegének (e § alkalmazásában: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és a szociális vetítési alap összege 95%-ának szorzatával.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomá ny (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	703	0	0,00	59,03	77,67	99,72
2017	703	0	0,00	59,03	77,81	99,72
2018	704	1	1,42	58,95	76,99	93,18
2019	704	0	0,00	58,95	78,13	94,03
2020	704	0	0,00	58,95	78,41	94,18
2021	704	0	0,00	58,95	77,27	92,61

Forrás: Teir, KSH-Star,
önkormányzati adatok

2021. évben Tiszaszőlősen a lakásállomány száma közel 704 db lakás volt. A szolgálati lakások száma 4 db, amely mind az önkormányzat tulajdonában van. A településen nagyon ritka az új lakásépítés. A lakásállomány kismértékű növekedése a telekmegosztások, telekrendezésekkel magyarázható. Valójában a régi építésű házak felújítása jellemzi a település lakásállományát.

b) szociális lakhatás

A település lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Az Önkormányzat a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Községünk használtlakások vásárlásával kialakította szociális bérlakás állományát, 2017. évben 5 db családi ház volt tulajdonunkban. 2022-ben 4 darab szociális lakás állt az önkormányzat tulajdonában. A lakások szociális célú hasznosításának elsősorban népesség megtartó, illetve az idetelepülni kívánó gyermekes családok számára a település vonzerejének növelése a cél.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

2022-ben 1 darab korábban szolgálati lakásként nyilvántartott lakást minősített át az Önkormányzat, és pályázati feladatellátás céljából adta bérbe.

e) lakhatást segítő támogatások

A településen lakhatást segítő támogatás a települési lakásfenntartási támogatás. A támogatásban részesítettek száma évről-évre csökken, valószínűleg a minimálbér és a garantált bérminimum évről évre történő emelkedésének következtében. A szociális vetítési alap összege viszont nem változott.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatás igénybevételére településünkön nincs lehetőség.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2016	179	0
2017	160	0
2018	141	0
2019	120	0
2020	107	0
2021	104	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tiszaszőlős községben is probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős vagy több gyermekes családoknak. A településen adósságcsökkentési támogatás nincs bevezetve, csak a lakásfenntartási támogatás. A lakásfenntartási támogatás alapján viszont lehetősége van az arra rászorultaknak „védendő fogyasztó” igazolást kérni, amit azt jelenti, közüzemi tartozás esetén késleltetve – 90 nap után – kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település belterületén a közszolgáltatások elérhetőek. A külterületeken az elektromos ellátás biztosított, a vízellátást a külterületek mellett található gazdaságok saját vízellátórendszerrel biztosítják. Lakott külterületeink: Bánó tanya 3 fő.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Belterület: a település zárt beépített része, külterület a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek).

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Településünkön nem található szegregátum.

Településen élő népesség jellemzően belterületen lakik, településrészen belül elkülönült csoportok nincsenek. Külterületünk bizonyos részei lakott területek. A külterületen elkülönülnek elkülönült lakó részek, földrajzi okok miatt különültek el.

b) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az 2015. évi CXXIII. törvényt az egészségügyi alapellátásról, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, és
- d) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről szerint a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, ennek körében a közterületek tisztán tartásáról, a közterületről összegyűjtött települési hulladék kezeléséről,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen egy körzet található. Működéséért a települési önkormányzat felelős, alapfeladat – ellátási kötelezettségéből következően. Ebből egy vegyes házi orvosi, és egy fogorvosi praxis áll a lakosság rendelkezésére. A házi orvos látja el az iskola – egészségügyi feladatokat is a településen. Technikai eszközök hiánya miatt a fogorvosi ellátás 2015.07.31-ig a 8 km-re lévő Tiszafüred városban volt elérhető. Technikai és tárgyi feltételek biztosítása megtörtént és 2015. augusztus 1. napjától a településen saját fogorvossal történik az ellátás heti 12,5 órában.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	101	24,60
2018	1	0	0	1	98	26,45
2019	1	0	0	1	86	18,95
2020	1	0	0	1	83	19,12
2021	1	0	0	1	60	17,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településünkön egy fő állandó védőnő van, a 2015. évi CXXIII. törvény értelmében az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az irányító vármegyei intézmény, jelen esetben a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet gyakorolja. Az ügyeleti alapellátást 2023. szeptember 01. napjától Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében a Országos Mentőszolgálat látja el.

A településen csak háziiorvosi alapellátás működik. A szakorvosi ellátás a lakosság részére a 8 km-re fekvő Tiszafüred városban elérhető.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település lakosságának szűrővizsgálati részvételi arányára a statisztikai adatgyűjtés hiányos. Továbbá nem áll rendelkezésre adat az egészségügyi ellátás keretében végzett felvilágosító tevékenység által elért személyek számának meghatározására sem. A szűrővizsgálatokon való részvételle a háziiorvosi rendelőben, a területileg illetékes kórház és szakrendelőben van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településen nem található fejlesztő és rehabilitációs ellátást biztosító intézmény. A lakosságot egy fiók gyógyszerár látja el napi 4 órában.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést végző társaságok szem előtt tartják az egészséges étkeztetést minden korosztály számára. Az étkeztetés során ügyelnek a szükséges napi rost, zöldség és gyümölcs bevitel előírányzott mértékének biztosítására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen biztosított az életminőség javítását és egészségfejlesztését szolgáló intézkedések. Magyarország népességének egészségi állapota közismerten rossz, és az utóbbi években jelentősen emelkedik a daganatos megbetegedések száma. Minden negyedik haláleset daganatos betegség miatt következik be. A rendszeres szűrővizsgálaton való részvétellel a megbetegedések jelentős hányada elkerülhető lenne. Bizonyítékon alapuló, egyszerűen elvégezhető és hatásos szűrővizsgálati eljárás az emlőrák, egyes nőgyógyászati daganatok, és a vastagbélrák korai felfedezésére áll rendelkezésre. Az ezekben rejlő lehetőségek még nem kellően kihasználtak.

Tiszaszőlős életében a sportnak kitüntetett szerepe van. Helyi kezdeményezésre 2012. évben megalakult a Tiszaszőlős Községi Sportegyesület.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tiszaszőlős település a házi segítségnyújtást, étkeztetést, családsegítést, nappali ellátást és gyermekjóléti szolgáltatást Tiszaszentimre Református Egyház Szociális Szolgáltató Központ keretein belül látja el. A társulást két település Tiszaszőlős és Tiszaszentimre alkotja.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem rendelkezünk adattal a településen esetlegesen előfordult hátrányos megkülönböztetésről, vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az egészségügyi helyzet mutatói közül a fogyatékkal élőkre és a roma népességre vonatkozóan gyűjtött adatok nem állnak rendelkezésre.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Tiszaszőlős életében a sportnak és kultúrának kitüntetett szerepe van. Tiszaszőlős Község 2002-ben szerezte vissza önállóságát, addig Tiszafüred Város része volt. A közös irányítás alatt településünk jelentősen elmaradt a fejlődésben minden területen. Az önállóvá válás óta pályázaton elnyert támogatások segítségével igyekszünk pótolni az elmaradt fejlesztéseket.

Az elmúlt években hagyománnyá vált a településen a Szüreti Vigadalom megnevezésű rendezvény megtartása.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen a közösségi élet szervezést a Tiszaszőlős Községi Önkormányzat foglalkoztatásában álló közösség-szervező szakember látja el.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a közösségi együttélésre nem jellemző a konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritás nagyobb részben adományozásban nyilvánul meg a településen. Az óvodás gyermekekért illetve az Általános Iskolas gyermekekért létrehozott alapítványok fogadják az adományokat a szokásos évenként megrendezett eseményeiken, valamint a SzJA 1% felajánlásokat. A településre évente 2-3 alkalommal jutnak el ruha adományok, illetve havonta több alkalommal élelmiszeradományok, amelyeket az önkormányzaton keresztül a családsegítő szolgálat segítségével kerülnek kiosztásra a hátrányos helyzetű családok és idősek között.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben 2006. óta működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Kötelező feladatai többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák:	Fejlesztési lehetőségek:
Munkanélküliség	Munkahelyteremtés, átképzés
Diszkrimináció szülők vagy gyermekek részéről	Szülők – Iskola közösség építő programok szervezése, pedagógus továbbképzés
Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya.	Felnőttképzési lehetőségekhez való csatlakozás, hiányszakmák felmérése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5. § n) pont)

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,

- b) gyermekétkeztetés
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása
 - d) a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
 - b) védelembe vétel,
 - c) a családba fogadás,
 - d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - e) nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
 - h) az utógondozói ellátás elrendelése,
 - i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: 2013. szeptember 1. napjától a Gyvt. határozza meg. A Gyvt. 67/A. § (1) szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A pénzbeli ellátás havi összege – gyermekenként – az a szociális vetítési alap összegének 22 százaléka. A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága:

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában – a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –

pótlékot folyósít.

A pótlék esetenkénti összege 2006. évben gyermekenként 7500 forint. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

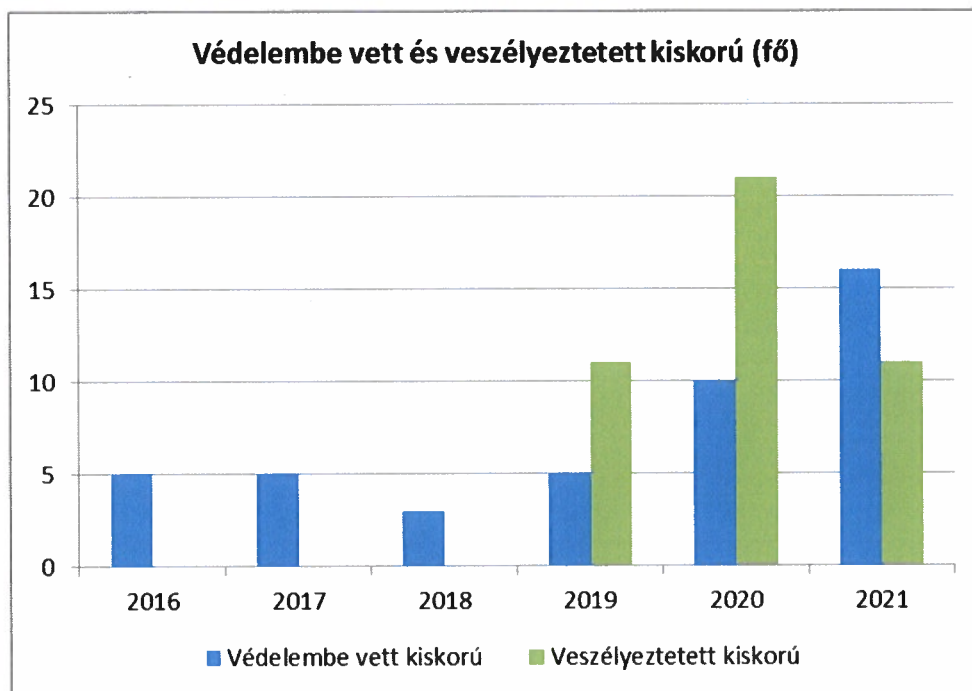
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	5	n.a.
2017	5	n.a.
2018	3	n.a.
2019	5	11
2020	10	21
2021	16	11

Forrás: Teir, KSH-Star

A gyermekjóléti szolgálat családgondozójának feladata a család gondozása, a veszélyeztetett gyermek gondozása, a gyermek családban tartása.

A gondozás hatékonyságát növeli a gyermekjóléti szolgálat által működtetett jelzőrendszer. A jelzőrendszeri tagok számára az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 17. § -a kötelezővé teszi a gyermek veszélyeztetéséről szóló jelzés megtételét a gyermekjóléti szolgálatok számára. A jelzőrendszer tagjai:

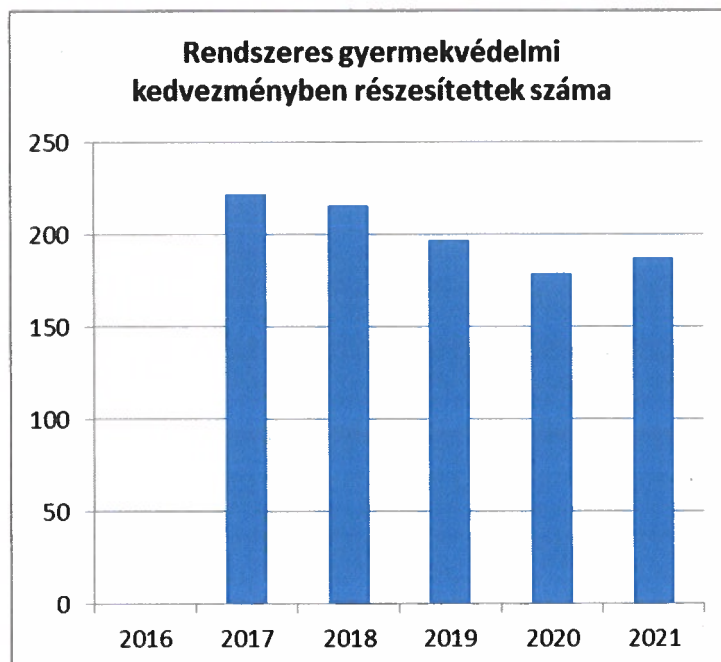
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,

- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

c) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	222
2018	216
2019	197
2020	179
2021	188

Forrás: Teir, KSH-Star, önkormányzati adatok

A 4.1.2. számú táblázat a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számát mutatja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számáról elmondható, hogy változó a számuk. A legmagasabb 2017 és 2018 években volt.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Községben elkülönült telepszerű lakókörnyezet nem alakult ki. A településen élő gyerekek óvodai és általános iskolai oktatása integrált környezetben történik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, és

d) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják.

A településen a gyermekjóléti szolgáltatást Tiszafüred Kistérség Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri a település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-7 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	114	-
2017	0	114	-
2018	0	112	-
2019	0	127	-
2020	0	130	-
2021	1	115	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 4.3.1. számú táblázat adataiból látszik, hogy a településen a 0-7 éves gyermekek száma 112-130 között folyamatosan ingadozik. A településen a védőnői állás sokáig betöltetlen volt, helyettesítéssel látták el heti 20 órában. 2021-től van állandó védőnő a településen.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)
	db	db	db
2016	1	0	0
2017	1	0	0
2018	1	0	0
2019	1	0	0
2020	1	0	0
2021	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Községben vegyes háziorvosi körzet található. Háziorvosunk látja el a felnőtteket és gyermekeket egyaránt. Gyermekek alapellátása a vegyes háziorvosi körzetben jól működik, 2020-ban pályázat keretében új orvosi eszközök beszerzésére került sor.

Gyermekek szakorvosi ellátása Tiszafüreden (8 km) Karcagon (távolság: 35 km), Szolnokon (távolság: 73 km), Debrecenben (távolság: 81 km) történik.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Gyermekek fejlődésének segítését jelenleg a pedagógiai szakszolgálat szakemberivel végezzük. Óvoda pedagógusok részéről igény merült fel logopédus, pszichológus és fejlesztő pedagógus magasabb óraszámban történő alkalmazása.

- d) gyermekjóléti alapellátás

Településünkön nincs bölcsődei ellátás.

- e) gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat családgondozójának feladata a család gondozása, a veszélyeztetett gyermek gondozása, a gyermek családban tartása.

A gondozás hatékonyságát növeli a gyermekjóléti szolgálat által működtetett jelzőrendszer. A jelzőrendszeri tagok számára az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 17. § -a kötelezővé teszi a gyermek veszélyeztetéséről szóló jelzés megtételét a gyermekjóléti szolgálatok számára. A jelzőrendszer tagjai:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A kezelt problémák közül az anyagi-megélhetési probléma a legmeghatározóbb. Nagyon sok gondot okoz az oktatási intézményekben a gyermekek beilleszkedési nehézsége. Magatartászavar, teljesítményzavar, családi konfliktus. Ha az okokat keresnénk, majd mindegyik esetben szülőnek róhatnánk fel. Hisz az alacsony iskolai végzettség mellett beszűkült munkaerő-piaci kereslet okozta, tartós munkanélküliség, a közmunka-programok által biztosított rendszeres, de jelentős tartozásokkal terhelt, minimálösszegű jövedelemforrás, a család egyébként sem stabil érzelmi dinamikáját, erősen meghatározza. Az alacsony szociális kompetenciával rendelkező családokban felnövekvő gyermekek iskolai teljesítményének, magatartásának javításához, mind az iskolák, mind a gyermekjóléti szolgálatok kompetenciái kevesek.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport- programok tanítási időben a gyermekek számára elérhető az oktatási intézményekben. A futballozni vágyó gyermekek és felnőtteknek lehetőségük van a Községi Sportegyesület keretein belül a sportprogramokhoz való hozzáférésre.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetést az intézményekben 2021. október 01. óta a Tiszaszőlősi Konyha látja el. 2021. évben átlagosan 71 fő ingyenes, 3 fő 50% mértékű kedvezményes étkezésre volt jogosult, valamint az önkormányzat 89 főre kapott támogatást nyári gyermekétkeztetésre.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről településünkön nem érkezett észrevétel.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen nem tapasztalható pozitív diszkrimináció.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest – a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve – lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek.

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámogatás, a teljesítmények értékelése, az

oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	17:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	Óvodai gyermekc soportok száma - gyógyped agógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhely ek száma (gyógyp edagógia i neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladat ellátási helyek száma (gyógyp edagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógyped agógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedag ógiai gyermekcso portok száma (TS 086)	Gyógypedag ógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermek száma nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekc soportra jutó gyermek száma (TS 089)
	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	3	75	1	59	0	0	20
2017	3	75	1	59	0	0	20
2018	3	75	1	57	0	0	19
2019	3	75	1	61	0	0	20
2020	3	75	1	55	0	0	18
2021	3	75	1	43	0	0	14

Forrás: Teir, KSH-Star, önkormányzati adatok

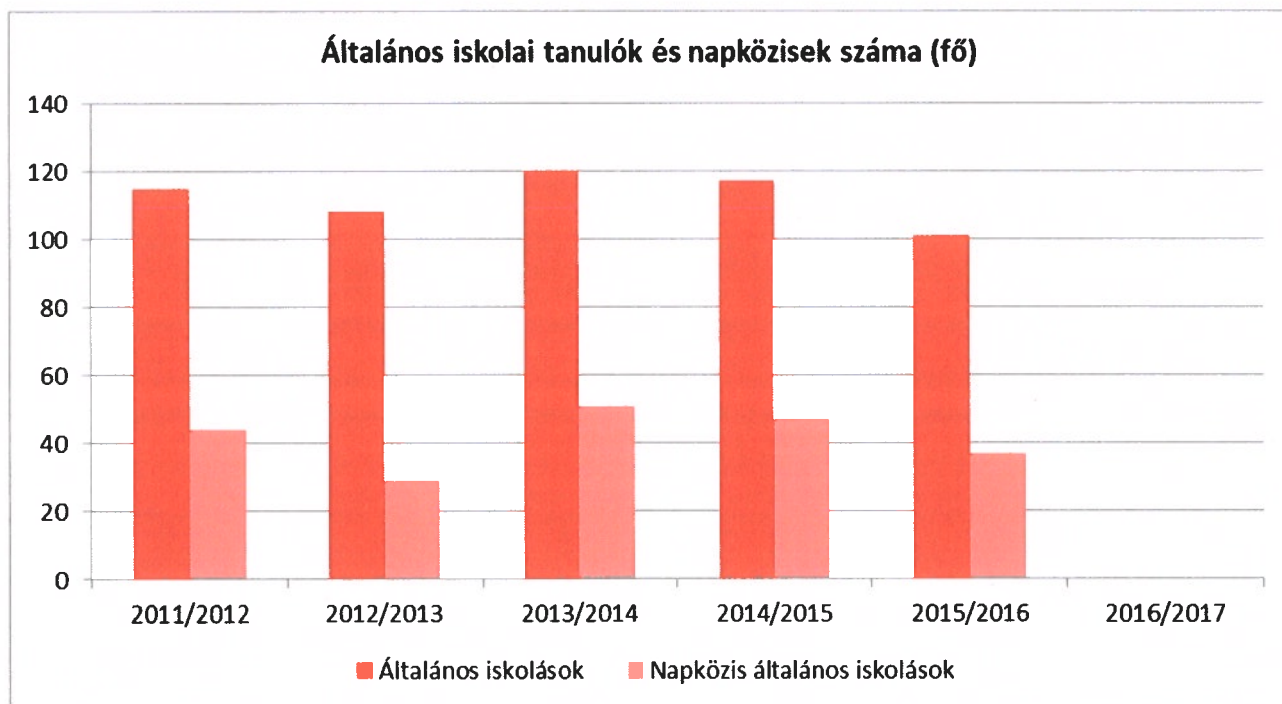
4.4.2. számú tábla adataiból megállapítható, hogy az óvodába beíratott gyermekek száma az elmúlt években csökkenést mutat.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Fontos, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábban igénybe vegyék az óvodai nevelést, fejlesztést, ezért törekszünk a teljes beóvodáztatásra. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésben vesznek részt. A településen az országos átlagot meghaladja a sajátos nevelési igényű gyermekek aránya.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

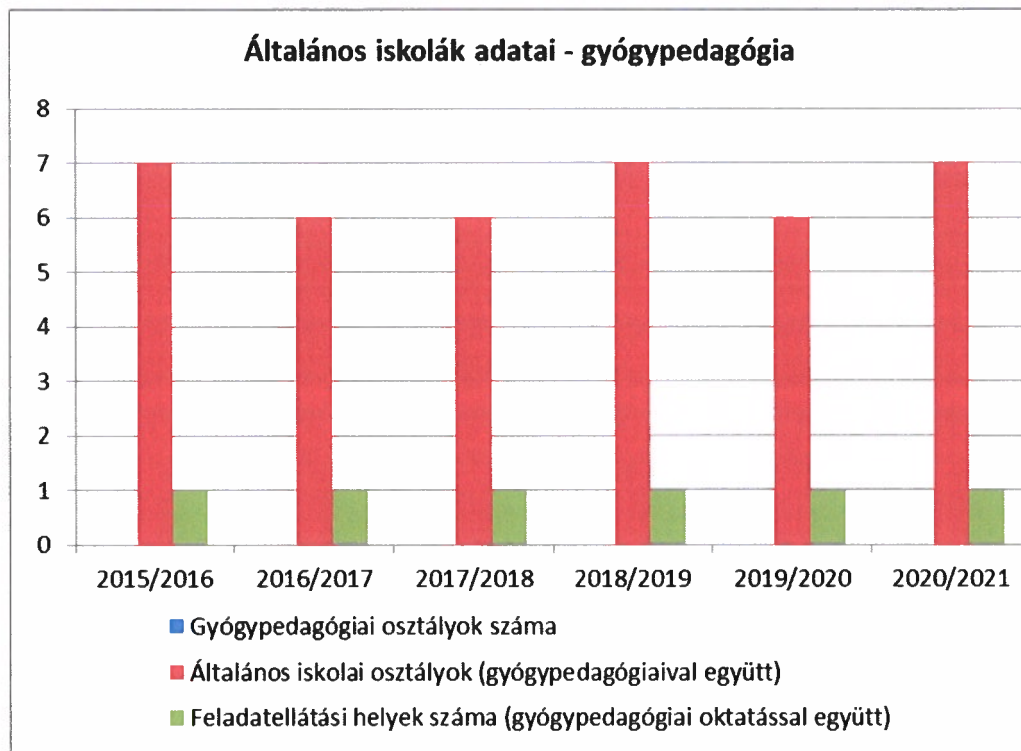
Gyermekek fejlődésének segítségét jelenleg a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel végezzük.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	7	1	14,43	14,85
2017	0	6	1	16,00	12,50
2018	0	6	1	16,00	15,63
2019	0	7	1	14,86	10,58
2020	0	6	1	17,00	5,88
2021	0	7	1	14,14	3,03

Forrás: TeIR, KSH Tstar

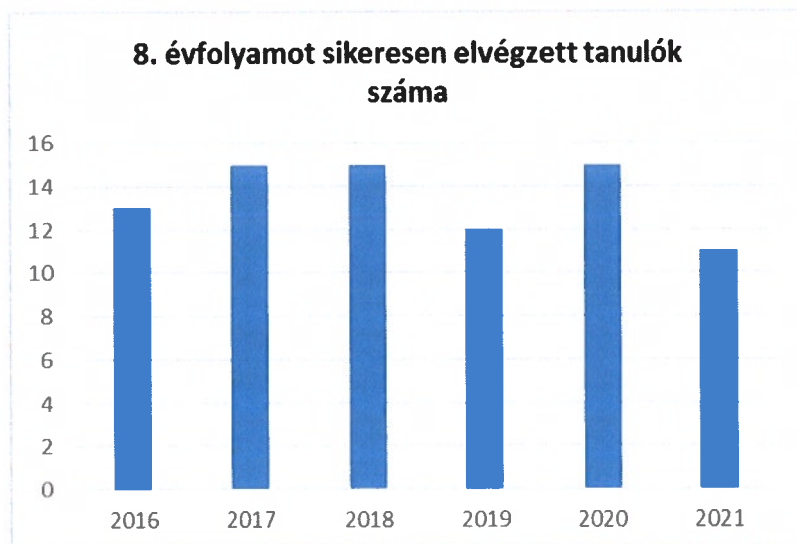

Településünk általános iskolája 7 db osztállyal működik. Korábbi években az első osztályba beíratott gyermekek száma nem érte el a minimum 14 főt ezért, összevont osztály keretein belül kezdték meg a gyermekek a tanulmányaikat.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	13
2017	15
2018	15
2019	12
2020	15
2021	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az oktatás feltételei az intézményben adóttak. A település mindent megtesz azért, hogy az esélyt mindenki számára egyformán biztosítsa. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatási intézményekben nem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkön egy általános iskola található.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön pozitív diszkrimináció nem tapasztalható.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
SNI és BTMN gyermekek számának növekedése	Szakemberek képzése
Tehetséggondozás (tehetséges gyermek fejlődésének ösztönzése)	Egyéni fejlesztési tervekre épülő tehetséggondozás, iskolán kívüli foglalkozás, versenyeken való részvétel
Veszélyeztetett gyermekek számának növekedése	Szabadidő hatékony eltöltése, tanítási szünetben foglalkozások, programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

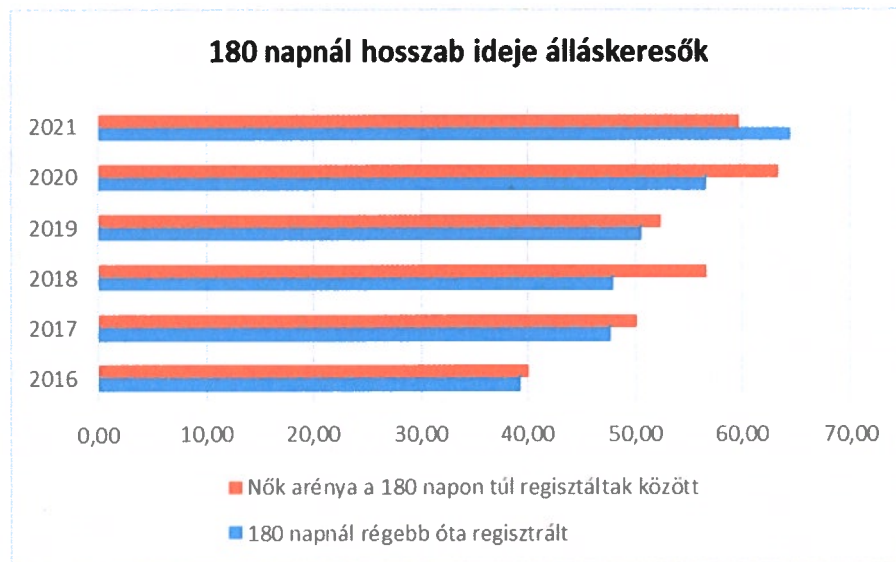
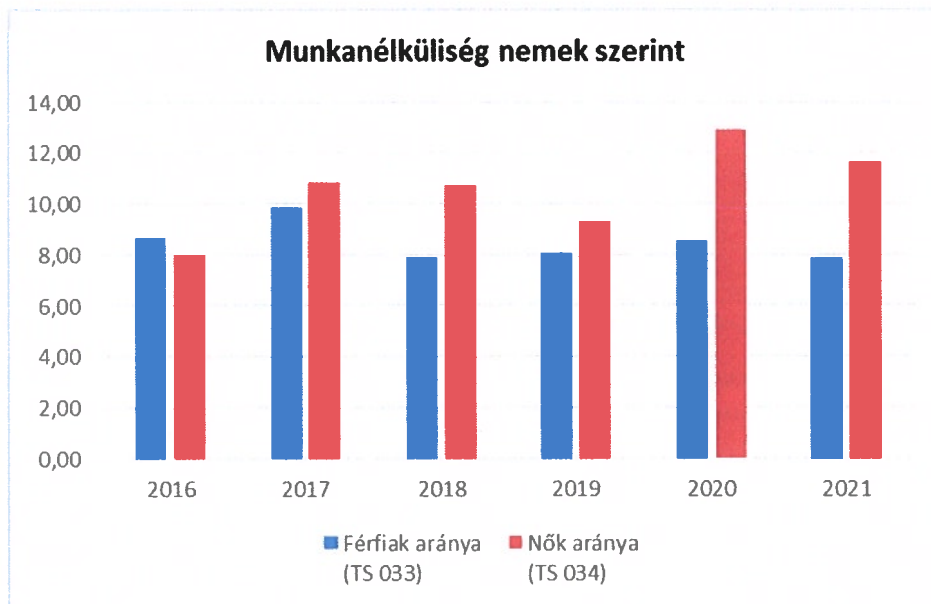
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	8,65	7,99	8,32%
2017	9,87	10,83	10,35%
2018	7,89	10,75	9,32%
2019	8,07	9,34	8,71%
2020	8,51	12,92	10,72%
2021	7,87	11,63	9,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,33	40
2017	47,71	50
2018	47,92	56,52
2019	50,57	52,27
2020	56,6	63,33
2021	64,58	59,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egyértelműen megállapítható, hogy a nők aránya a nyilvántartott álláskeresők között évről-évre magasabb, és 2016. évet kivéve minden évben meghaladja a munkanélküli férfiak számát.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen kínált munkahelyek száma alacsony. A legnagyobb foglalkoztató a településen az önkormányzat. Ezenkívül a kereskedelem, valamint mezőgazdasági idegymunkára való elhelyezkedés jellemzi a település munkakínálatát.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. Településünkön egy óvoda és egy általános iskola működik. Jelenleg ezen intézmények keretein belül van lehetőség a gyermekek napközbeni ellátására. Az óvodában hétköznapi 6:30 – 17:00-ig, az általános iskolában 8:00-16:00-ig van napközbeni ellátás. Az óvodás és iskoláskorú gyermekek elhelyezése a szülőknek leginkább a nyári szünetben jelent problémát. Ebben az időszakban megnövekszik az időnyomunka kínálat, valamint folyamatos a közcélú foglalkoztatás, és nincs lehetőség a gyermekek napközbeni elhelyezésére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadása, a család- és nővédelmi gondozást a védőnői szolgálat látja el.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-7 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	114	-
2017	0	114	-
2018	0	112	-
2019	0	127	-
2020	0	130	-
2021	1	115	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A településen a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat. Ezért a településen hangsúlyt kell fektetni a megelőzésre, tájékoztatásra.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nincs. A településhez legközelebbi családok átmeneti otthona 19 km-re Kunmadarason található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tiszaszőlős Községi Önkormányzat Képviselő-testületében a nők aránya 2019-2023. évben 57%.

Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYÁS, GYES-ről való visszatérés megkönnyítése a munkaerőpiacra	Részmunkaidős foglalkoztatás
Szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Jellemző, hogy növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak halandósága, nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Településünk a 65 év feletti lakosok száma 2016-tól folyamatosan emelkedik.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	262	228	114,91%
2017	270	231	116,88%
2018	276	230	120,00%
2019	278	229	121,40%
2020	293	238	123,11%
2021	297	231	128,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb
járandóságban részesülők száma**

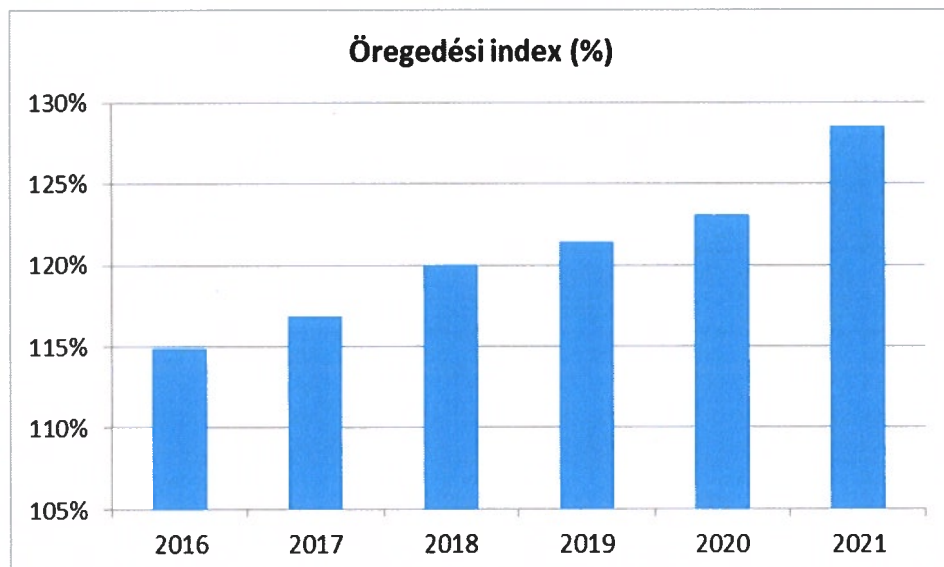
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	166	236	402
2017	159	225	384
2018	155	211	366
2019	147	213	360
2020	144	212	356

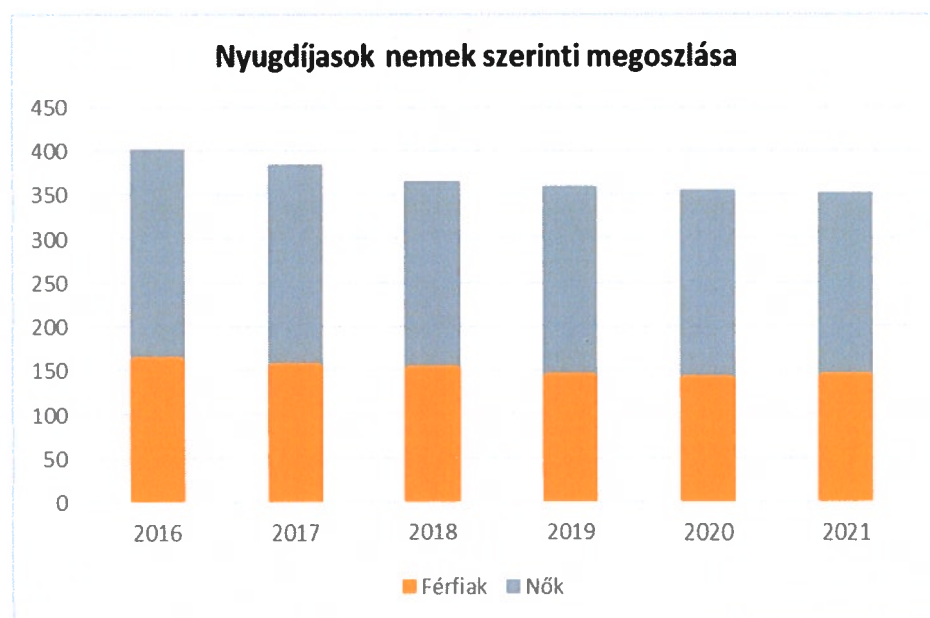
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	8	0	118	140	3	39	n.a.
2017	7	0	116	144	1	35	4
2018	7	0	111	140	2	30	6
2019	6	0	109	144	1	30	6
2020	6	0	106	146	2	29	5
2021	6	0	105	143	1	25	5

Forrás: Teir, KSH-Star

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon alacsony, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön a védett korban lévőknek lehetőségük van a közcélú foglalkoztatásban részt venni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén a községben nem tapasztaltunk.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	89	109	96	87	106	96
41-45 év (TS 042)	Fő	5	13	5	7	11	5
	%	5,62%	11,93%	5,21%	8,05%	10,38%	5,21%
46-50 év (TS 043)	Fő	9	5	9	7	8	9
	%	10,11%	4,59%	9,38%	8,05%	7,55%	9,38%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	7	8	7	5	4
	%	6,74%	6,42%	8,33%	8,05%	4,72%	4,17%
56-60 év (TS 045)	Fő	16	12	13	9	8	8
	%	17,98%	11,01%	13,54%	10,34%	7,55%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11	15	17	23	27	26
	%	12,36%	13,76%	17,71%	26,44%	25,47%	27,08%

Forrás: Teir, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.2. számú tábla adatai megmutatják az 40 év feletti regisztrált munkanélküliek számát az összes regisztrált munkanélküli számához viszonyítva.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, az egyéb speciális szociális intézmény.

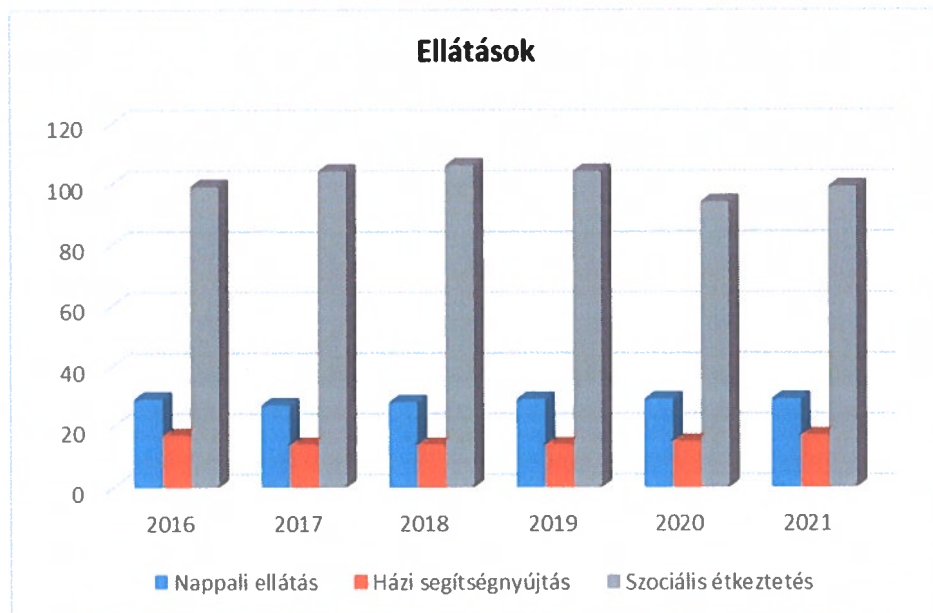
Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Településünkön működő szociális alapszolgáltatás étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás. A községben a szociális alapszolgáltatást a Tiszaszentimrei Református Szociális Szolgáltató Központ Tiszaszőlősi Alapszolgáltatási Szakmai Egység végzi.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	262	29	17	99
2017	270	27	14	104
2018	276	28	14	106
2019	278	29	14	104
2020	293	29	15	94
2021	297	29	17	99

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A 6.3.1. tábla adatai megmutatják, a 65 év feletti népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak számát Tiszaszőlősen. Az adatokról elmondható, hogy a 64 évnél idősebb népesség kis mértékben emelkedett, illetve az a nappali ellátásban részesülők száma 27-29 fő között állandósulni látszik. Az idősek egészségügyi alapellátása a településen megoldott, szakellátás Tiszafüreden (távolság: 8 km), Karcagon (távolság: 35 km), vagy Szolnokon (távolság: 73 km) található.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a község minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

A településen problémát jelent a kulturálódás hiánya. A hiányosságokat a Tiszaszentimrei Református Szociális Szolgáltató Központ Tiszaszőlősi Alapszolgáltatási Szakmai Egység, próbálja pótolni "lusta torna" -gyógytorna, lelki üdvükért áhítat, aktuálisan az évszaknak kreatív délutánok, kézműves foglalkozások, dalos-délutánok, rejtvényfejtők délutánja kirándulások, Ki Mit Tudok, szerepjátékok, kiállítások, szervezésével. Település földrajzi elhelyezkedése miatt kulturális eseményeken, programokon való részvétel gyakorisága alacsony.

c) idősek informatikai jártassága

Tapasztalataink szerint az idősebb korosztály is egyre magabiztosabban használja az informatikai eszközöket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen több nyugdíjas önszerveződés is létrejött, akik rendszeresen járnak rendezvényekre és tartják a kapcsolatot a környékbeli nyugdíjas klubokkal, valamint évente megemlékeznek az Idősek világnapjáról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Izoláció, lakásfenntartás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése
Gyakran válnak áldozattá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, bűnmegelőzés, járőrszolgálat működtetése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

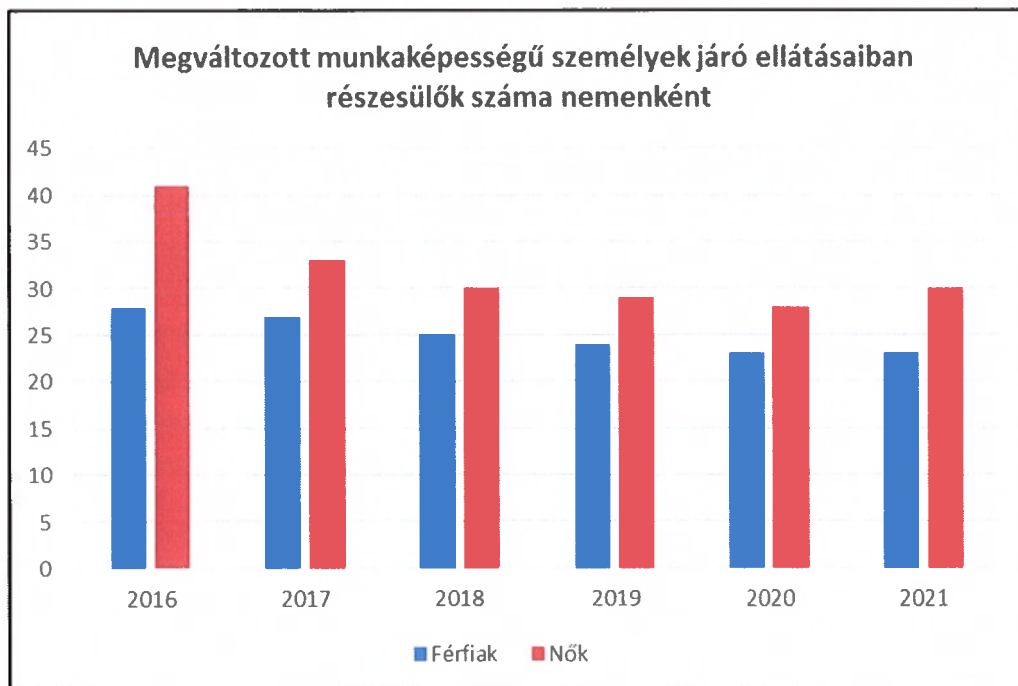
A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	28	41	69
2017	27	33	60
2018	25	30	55
2019	24	29	53
2020	23	28	51
2021	23	30	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részeseülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részeseülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A 7.1.1. számú tábla adatai megmutatják a megváltozott munkaképességű ellátásaiban részeseülő arányának évről évre történő csökkenését. Önkormányzati intézményeink nagyrésze akadálymentes.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. Községünkben fogyatékkal élő közfoglalkoztatásban nem vesz részt. Településen jelenleg nincs fogyatékkal élők foglalkoztatása.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. Nem rendelkezünk információval hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén Tiszaszőlősen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nem elérhetők a településen. Célunk a támogató szolgálat elérhetővé tétele a településen élő fogyatékos személyek számára. A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybe vevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önértékvényesítést.

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- **Környezet:** A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))
- **Kommunikáció:** A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat.
- **Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés:** A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)
- **Közlekedés:** A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevitelre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.
- **Támogató szolgálat, segédeszköz:** fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)
- **Egészségügy:** A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12.§)
- **Oktatás, képzés:** A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban,

fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)
- Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)
- A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Önkormányzati épületek akadálymentesítettsége részben megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése részben megoldott. Az egészségügyi, szolgáltatások fizikai akadálymentesített helyszínen érhető el.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Önkormányzati épületek akadálymentesítettsége részben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk az akadálymentes hozzáférésekről.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településen nem rendelkezünk fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatással.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településen nincs adat pozitív diszkriminációról.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékos személyek számára speciális munkakör hiánya	Speciális munkahelyek létrehozásának támogatása
Akadálymentesítés részben megoldott	Közüntézmények teljes akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az Önkormányzat korábban éves költségvetésében támogatási keretet állapított meg a civil szervezetek részére, amelyet felhasználhatnak rendezvények szervezésre, vagy eszközök vásárlásra is, azonban az elmúlt két évben az egyre romló gazdasági helyzet miatt erre nincs lehetősége az Önkormányzatnak.

Civil szervezetek a településen: Tizzaszölősi Polgárőr Egyesület, Tizzaszölős Községi Sportegyesület, Kende Baranta Tizzaszölősi Kulturális Egyesület, Tizzaszölősi Kinizsi Sporthorgász egyesület.

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikban. A Tizzaszölősi Polgárőr Egyesület a bűnmegelőzésben, a Községi Sportegyesület, valamint a Kende Baranta Kulturális Egyesület, illetve a Tizzaszölősi Kinizsi Sporthorgász egyesület az egészségre nevelés, és sportrendezvényekhez való hozzáférést, valamint a kulturális fejlődést biztosítja a lehetőségekhez mérten a célcsoportok számára.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

- a közrendet, közbiztonságot támogató szervezetek száma 1;
- az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén tevékenykedő szervezetek száma: 1;
- egészségügyi szolgáltatásokban, főként az egészséges életmódot, sportolást támogató közszolgáltató szervezetek száma: 2.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodást kötött a helyi Nemzetiségi Önkormányzatokkal: Roma, Görög. Székhelyük az Önkormányzati Hivatal épületében található. A megállapodás keretében az önkormányzat biztosítja a működési feltételeket, a nemzetiségek számára a községben elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét. Segítséget nyújt a Nemzetiségi Önkormányzatok üléseinek jegyzőkönyveinek elkészítésére, rendezvényeinek megtartására helyiséget biztosít.

Tizzaszölős Község Önkormányzata a szociális feladatok ellátására megállapodást kötött Tiszaszentimre Református Egyházzal a fenntartói feladatok ellátására. A helyi óvoda fenntartói jogát az Önkormányzat átadta a Tiszafüredi Református Egyházközségnek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Tiszaszőlős Község Önkormányzata és Tiszafüred Város Önkormányzata Közös Önkormányzati Hivatal
létesített 2020. január 01. napjától.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A HEP helyzetelemzés probléma beazonosítás, valamint fejlesztési lehetőség meghatározásban való részvétel, valamint az Intézkedési Tervben meghatározott tevékenységek végrehajtása.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A HEP helyzetelemzés probléma beazonosítás, valamint fejlesztési lehetőség meghatározásban való részvétel, valamint az Intézkedési Tervben meghatározott tevékenységek végrehajtása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A HEP helyzetelemzés probléma beazonosítás, valamint fejlesztési lehetőség meghatározásban való részvétel, valamint az Intézkedési Tervben meghatározott tevékenységek végrehajtása.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.tiszaszolos.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliek száma tendenciálisan növekszik	Munkahelyteremtés, átképzések indítása.
	Diszkrimináció szülők vagy gyermekek részéről	Szülők – Oktatási intézmények közösségépítő programok szervezése
	Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya	Felnőttképzési lehetőséghez való csatlakozás, hiányszakmák felmérése
Gyermekek	SNI és BTMN gyermekek számának növekedése	Szakemberek képzése
	Tehetséggondozás (tehetséges gyermekek fejlődésének ösztönzése)	Egyéni fejlesztési tervekre épülő tehetséggondozás, iskolán kívüli foglalkozás
	Veszélyeztetett gyermekek számának növekedése	Szabadidő hatékony eltöltése, tanítási szünetben foglalkozások, programok szervezése
Idősek	Izoláció, lakásfenntartás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése
	Gyakran válnak áldozattá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét, szolgáló intézkedések bővítése, bűnmegelőzés
Nők	GYÁS, GYES-ről való visszatérés megkönnyítése a munkaerőpiacra	Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása
	Szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatok szervezése
Fogyatékkal élők	Fogyatékos személyek számára speciális munkakör hiánya	Speciális munkahelyek létrehozásának támogatása
	A települési közintézményekben az akadálymentesítés csak részben megoldott	Közintézmények akadálymentesítése teljes

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy	„Út a munka irányába” – munkanélküliség csökkentése	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Foglalkoztatási Osztály, Felnőttképzési

mélyszegénységben élők	Tiszaszőlősen	Intézmények, Foglalkoztatók, RNÖ, GNÖ
	„Egyenlők vagyunk” - Romákkal szembeni diszkrimináció	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Könyvtár, Általános Iskola, RNÖ, GNÖ, Civilek
	„Felnőttképzés”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Foglalkoztatási Osztály, Általános Iskola, RNÖ, GNÖ
Gyermekek	„Esélyteremtés SNI és BTMN gyermekeknek”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Általános Iskola, Óvoda, Gyermejjóléti szolgálat
	„Fókuszban a tehetséggondozás”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Könyvtár, Általános Iskola, Óvoda, RNÖ, GNÖ, Civilek
	„Nyári napközi – nyári étkeztetés” – szabadidő hatékony eltöltése	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Családsegítő Szolgálat, Gyermejjóléti Szolgálat, Könyvtár, Általános Iskola, Óvoda, RNÖ, GNÖ
Idősek	„Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Szociális szolgáltató központ, Foglalkoztatási Osztály
	„Bűnmegelőzés és járőrszolgálat”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat RNÖ, GNÖ, Szociális szolgáltató központ, Civilek
Nők	„GYES-ről visszatérők integrációja”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Foglalkoztatási Osztály, Családsegítő szolgálat, Gyermejjóléti szolgálat, Civilek
	„Egészségmegőrzés”	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Háziorvos, Védőnői Szolgálat, Könyvtár, Általános Iskola, RNÖ, GNÖ, Civilek
Fogyatékkal élők	„Esélyteremtés” – speciális munkahelyek hiánya	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Foglalkoztatási Osztály, Szociális szolgáltató központ
	„Lépéselőnyben” - akadálymentesítés	Tiszaszőlős Község Önkormányzat Általános Iskola, Könyvtár, Közös Önkormányzati Hivatal, Szociális szolgáltató központ, Civilek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák diszkrimináció mentes környezetben, életminőségük folyamatos javítását szem előtt tartva, erősítik a közösséget.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a szegénység hatásait mérsékeljük, valamint megelőzés mellett, folyamatos életminőség javítás biztosítsunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek veszélyeztetettség tényezők kialakulásának megelőzését, hatásuk enyhítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapjainak megsegítésére, a közösségi életében való részvételük biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az élet minden területén az egyenjogúságuk elismerését, a családok fontosságának hangsúlyozását, az anyák és nők tiszteletét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapi életét akadályozó tényezők megszüntetésére, életük önálló irányításának biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	„Út a munka irányába” – munkanélküliség csökkentése Tiszaszőlősen
Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliek magas száma a településen (3.2.3 tábla)
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkanélküliség csökkentése a tartós munkanélküliek körében.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Új Roma Stratégia (2019-2030)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- képzési lehetőségekről tájékozódás - munkaerő-piaci felméréskészítés - pályázati lehetőségekről tájékozódás - önkormányzati foglalkoztatás bővítése - eszköz és erőforrás felmérés - eszközbeszerzés - tanácsadás szervezés
Az intézkedés felelőse	Polgármester, RNÖ elnök
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedések eredményességét mérő indikátor	munkanélküliségi ráta
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás: foglalkoztatók, szociális szakemberek Technikai: önkormányzati tulajdonú helyiség, gépjármű Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrásból munkahelyteremtés a településen.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Egyenlők vagyunk” –Romákkal szembeni diszkrimináció
Feltárt probléma megnevezése	Diszkrimináció (szülők vagy gyermekek részéről) oktatási intézményekben, közösségi tereken.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Diszkriminációmentes környezet kialakítása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Új Roma Stratégia (2019-2030)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés - pályázatírás - program-, rendezvényszervezés - szülők- oktatási intézmények közös közösségépítő programok szervezése - pedagógus továbbképzése
Az intézkedés felelőse	Polgármester, oktatási intézmények vezetői
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedések eredményességét mérő indikátor	diszkriminatív események száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: pedagógusok, szociális munkás Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	diszkriminációt csökkentő tájékoztatók, képzések szervezése
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Felnőttképzés”
------------------	------------------------

Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya. (3.2.6. tábla)
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek számának csökkentése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Új Roma Stratégia (2019-2030)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - képzési lehetőségekről tájékozódás - munkaerőpiaci felméréskészítés - képzések megtartása - tanácsadás szervezés
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor	szakképzettséggel rendelkező személyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Humán: pedagógusok, szociális munkás Technikai: önkormányzati tulajdonú helyiség Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrásból képzések szervezése.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Esélyteremtés SNI és BTMN gyermekeknek”
Feltárt probléma megnevezése	SNI és BTMN gyermekek számának növekedése
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A képzett szakemberekkel az SNI és BTMN gyermekekkel magasabb óraszámú történő foglalkozás,

A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - képzési lehetőségekről tájékozódás - munkaerőpiaci felméréskészítés - képzések megtartása - tanácsadás szervezés
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor	az SNI ÉS BMTN gyermekek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Humán: pedagógusok, szociális munkás Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrásból képzések szervezése.
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Fókuszban a tehetséggondozás”
Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása miatt kevesebb idő jut a tehetséggondozásra, a tehetséges gyermek folyamatos nyomon követésére.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tehetséges gyermekek egyéni fejlesztési tervekre épülő tehetséggondozás, iskolán kívüli foglalkozás.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns

A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés készítése - iskolán kívüli foglalkozásokról tájékozódás - pályázatkészítés - foglalkozások megtartása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	a tehetségek gyerekek aránya a felzárkóztatásra szorulókhöz képest
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: pedagógusok, szociális munkás Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	Tehetséggondozási programok szervezése
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Nyári napközi”
Feltárt probléma megnevezése	veszélyeztetett gyermekek számának növekedése
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szabadidő hatékony eltöltése a tanítási szünetekben.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

stratégiákhoz	
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- igényfelmérés készítése - iskolán kívüli foglalkozásokról tájékozódás - pályáztatás - foglalkozások, programok szervezése
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	tanítási szüneten kívüli programok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: pedagógusok, szociális munkás Technikai: önkormányzati tulajdonú helyiség Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	tanítási szüneten kívüli programok szervezése
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„GYES-ről visszatérők integrációja”
Feltárt probléma megnevezése	GYES-ről visszatérő szülők nehézségei a munkába történő visszatérés kapcsán
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nők foglalkoztatásának növelése.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	-pályázatírás -helyzetfelmérés készítése -részmunkaidős munkahelyek létrehozása - családi napközi létrehozásának támogatása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	családbarát munkahelyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: foglalkoztatók Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	családbarát munkahelyek teremtése, home office támogatása
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Egészségmegőrzés”
Feltárt probléma megnevezése	Alacsony a nők körében a szűrővizsgálatok elvégzése
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Célcsoport egészségügyi állapotának javítása, valamint a prevenció fontosságának kiemelése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés - helyzetelemzés készítése - alapellátás eszköz és erőforrás felmérése - tanácsadás szervezése - szűrővizsgálat szervezés

Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedése megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	szűrővizsgálatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: egészségügyi szakemberek Technikai: önkormányzati tulajdonú helyiség Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	szűrővizsgálatok folyamatos szervezése, egészségtudatosságra nevelés
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Feltárt probléma megnevezése	Magas azok idősek aránya a településen, akik egyedül élnek és segítségre szorulnak a napi életvitelükhöz
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Izoláció csökkentése, segítség a lakásfenntartásban.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - helyzetfelmérés készítése - munkahelyek létrehozása - idősök folyamatos ellátása
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedése megvalósításának határideje	2028.12.31.

Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	idős korosztály eltartottsága
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: egészségügyi, szociális szakemberek Technikai: eszközök Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Bűnmegelőzés és járőrszolgálat”
Feltárt probléma megnevezése	Az idősök gyakran válnak bűnözők áldozatává
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Bűncselekmények számának csökkentése, hátrányos helyzetben lévő idősök segítése, tájékoztatása.
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - helyzetfelmérés készítése - programok, előadások tartása - térfigyelő rendszer gyakori használata
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedése megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	bűnesetek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: rendőrség, polgárőrség Technikai: térfigyelő kamerarendszer Pénzügyi: pályázati forrás

Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	rendőri jelenlét emelése, kamerarendszer folyamatos használata
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

Intézkedés címe:	„Esélyteremtés
Feltárt probléma megnevezése	Speciális munkahelyek hiánya fogyatékos személyek részére
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Speciális munkahelyek létrehozása, munkanélküli fogyatékos személyek számának csökkentése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - helyzetfelmérés készítése - munkahelyek létrehozása - más településen lévő munkahelyekre történő eljutás segítése
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedése megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	megváltozott munkaképességűek számára létrehozott munkahelyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: foglalkoztatók Technikai: gépjárművek, közösségi közlekedési eszközök Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	a megváltozott munkaképességűek munkaerő piaci integrációját elősegítő programok támogatása
Önkormányzatok közötti együttműködésben	nem releváns

megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	--

Intézkedés címe:	„Lépéselőnyben”
Feltárt probléma megnevezése	A települési közintézmények akadálymentesítése csak részbe megoldott
Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közintézmények teljes akadálymentesítése
A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	nem releváns
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030): Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
Tevékenységek (az intézkedések tartalma) pontokba szedve	- pályázatírás - helyzetfelmérés készítése - engedélyeztetési eljárások - eszközök beszerzése - műszaki kivitelezés
Az intézkedés felelőse	Polgármester
Az intézkedése megvalósításának határideje	2028.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	akadálymentes közintézmények száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán: műszaki szakemberek, kivitelezők Technikai: akadálymentes eszközök Pénzügyi: pályázati forrás
Az intézkedések eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrásból megvalósított akadálymentesítést célzó beruházások
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	nem releváns

bemutatósa	
------------	--

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés célja, elvárt eredménye	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés célja, elvárt eredménye	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete	Az intézkedés leírása, tartalmi részlete
I. A helyi esélyegyenlőségben élők és a roma esélyegyenlősége											
1	„Út a munkához” – munkanélküli támogatási program	Munkanélküliség csökkentése a tartós munkanélküliség csökkenésével (3.2.3 tábla)	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): Újfelkészítés (2019-2030)	Az intézkedés tartalma	Polgármester 2028. 12. 31. munkanélküliségi ráta	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés megvalósítását elősegítő intézkedések bemutatása
2	„Egyenlők” – diszkrimináció elleni kampány	Diszkrimináció elleni kampány	Diszkrimináció elleni kampány	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): Újfelkészítés (2019-2030)	Az intézkedés tartalma	Polgármester 2028. 12. 31. diszkriminatív események száma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés megvalósítását elősegítő intézkedések bemutatása
3	„Felnőttképzés” – alacsony iskolai végzettségű roma fiatalok képzése	Alacsony iskolai végzettségű roma fiatalok képzése	Alacsony iskolai végzettségű roma fiatalok képzése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): Újfelkészítés (2019-2030)	Az intézkedés tartalma	Polgármester 2028. 12. 31. szakképzéssel rendelkező személyek száma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés megvalósítását elősegítő intézkedések bemutatása
II. A gyermekek esélyegyenlősége											

1	„GYES-ről visszatérők integrációja”	GVES-ről visszatérők szülői nehézségei a kialakulásának munkába történő kockázatainak visszatérés kapcsán csökkentése	A szegénység nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): munkahelyek „Legyen jobb a létrehozása - családi gyermeknek” napközi Nemzeti Stratégia létrehozásának (2007-2032) Nőktámogatása és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	- Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. családbarát munkahelyek száma	Humán: foglalkoztatók Pénzügyi: pályázati forrás	családbarát munkahelyek teremtése, home office támogatása	nem releváns
2	„Egészségmegőrzés Alacsony a nők körében a szűrővizsgálatok elvégzése	Célcsoport a egészségügyi állapotának javítása, valamint a prevenció fontosságának kiemelése	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): és Nők és Férfiak felmérése - Tanácsadás Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti szűrővizsgálat Stratégia (2010-szervezés 2021)	- Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. szűrővizsgálatok száma	Humán: egészségügyi szakemberek Technikai: önkormányzati tulajdonú helyiség Pénzügyi: pályázati forrás	szűrővizsgálatok folyamatossága, egészségügyi tudatosságra nevelés	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	„Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás”	Magas az idősek izoláció csökkentése, a segítségnyújtás a településen, akik lakásfenntartásban. egyedül élnek és segítségre szorulnak a napi életvitelükhöz	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): idősek Időügyi Nemzeti programok, Időügyi Nemzeti térfelügyelő rendszer Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	- Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. időskorúak elterjedtsége	Humán: egészségügyi, szociális szakemberek Technikai: eszközök Pénzügyi: pályázati forrás	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése	nem releváns
2	„Bűnmegelőzés és járőrszolgálat”	Az idősek gyakran válnak bűnözők számának áldozatává	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030): előadások tartása - Időügyi Nemzeti térfelügyelő rendszer Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	- Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. bűnesetek száma	Humán: rendőrség, polgárőrség Technikai: térfelügyelő kamerarendszer Pénzügyi: pályázati forrás	rendőri jelenlét, emelés, kamerarendszer támogatása használata	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									

1	„Eszélyteremtés”	Speciális munkahelyek hiánya fogvatékosok számára részére	Speciális munkahelyek létrehozása, munkanélküli fogvatékos személyek számának csökkentése	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MINTFS 2030) Országos Fogvatékosügyi Program (2015-2025)	- pályázatírás - helyzetfelmérés - készítése - 2030 munkahelyek létrehozása - más településen lévő munkahelyekre eljutás segítése	-Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. megváltozott munkaképességűk számára létrehozott munkahelyek száma	Humán: foglalkoztatók technikai: gépjárművek, közösségi közlekedési eszközök Pénzügyi: pályázati forrás	a megváltozott munkaképességűek munkaerőpiaci integrációját elősegítő programok támogatása	nem releváns
2	„Lépéselőnyben”	A települési közintézményekben teljes az akadémiai felkészítés csak részben megoldott	Közintézmények teljes akadémiai felkészítése	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MINTFS 2030) Országos Fogvatékosügyi Program (2015-2025)	- pályázatírás - helyzetfelmérés - készítése - 2030 engedélyezett eljárási eljárások - eszközök beszerzése - műszaki kivitelezés	-Polgármester 2028. 12. (vasárnap)	31. akadémiai közintézmények száma	Humán: műszaki szakemberek, kivitelezők Technikai: akadémiai eszközök Pénzügyi: pályázati forrás	Pályázati forrásból megvalósított akadémiai tészt célzó beruházások	nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

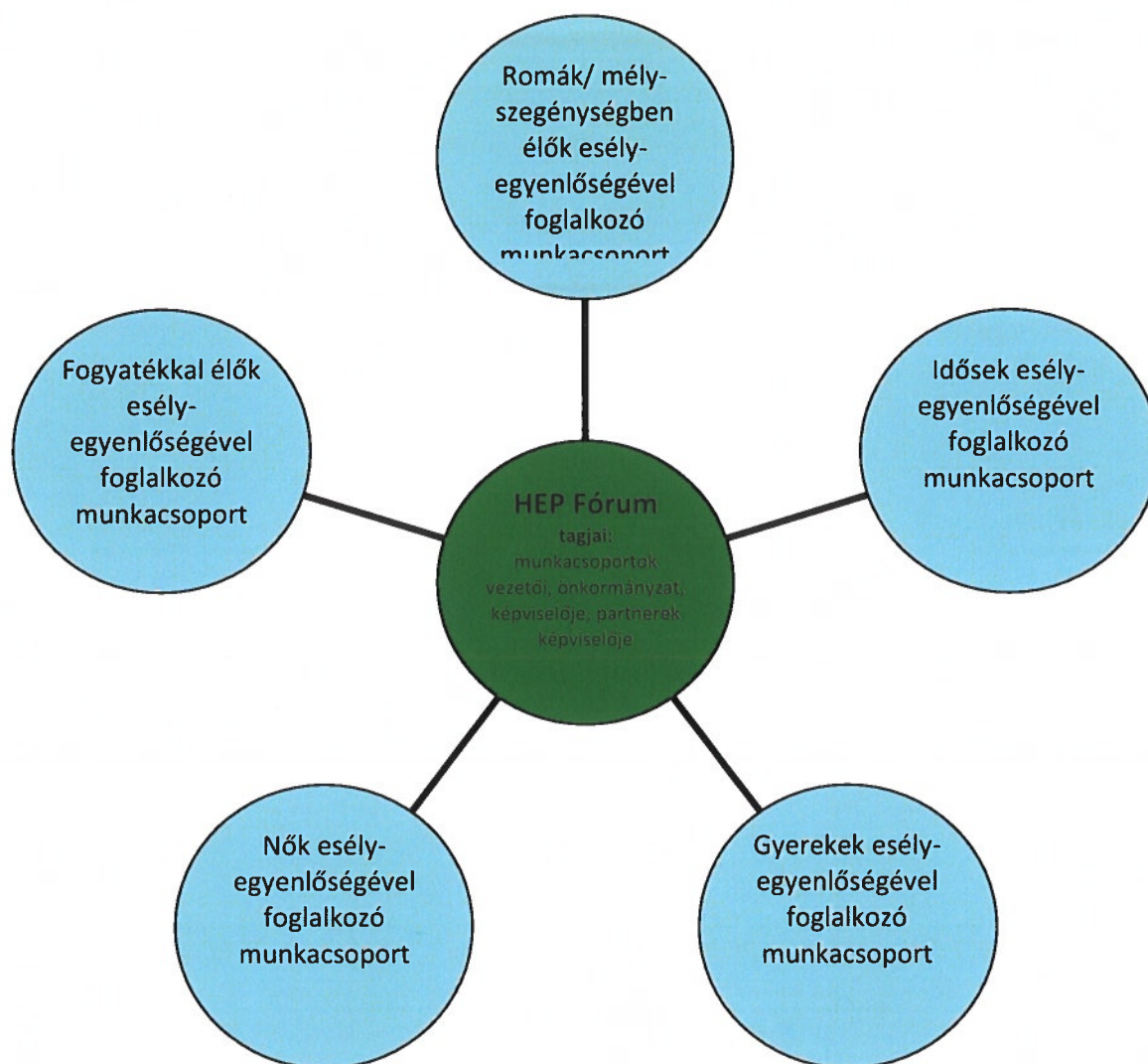
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tiszttségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tiszttségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszaszőlős Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszaszőlős Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2023 (.....) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Tiszaszőlős, 2023.

Anginé Szőnyi Eszter
polgármester

Horváth Piroska
jegyző

Tiszaszőlős Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

Tiszaszőlős, 2023.
Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részei ⁵										Aláírás ⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Anginé Szőnyi Eszter polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Horváth Piroska jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Sipos Anikó tagintézményvezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szabó Dóra tagóvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Soltészné Kalóz Éva Szoc.Int. Tisztasztólosi Alapegység vezetője	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

